

GOD KOHÄLSA GÖR SKILLNAD

8 steg till riktigt bra mjölk

A black and white cow with a yellow identification tag on its ear is grazing in a lush green field. The cow is positioned on the left side of the frame, facing left. The background shows a clear blue sky and distant green hills.

MÅR KORNA BRA BLIR MJÖLKEN BRA

Mjölk är en fantastisk naturprodukt. Den innehåller 18 av de 22 näringsämnen som är livsviktiga för människan och förutom att vara en god och nyttig dryck är det tack vare mjölken som vi har smör, ost, fil, yoghurt och en massa annat gott.

För att få mjölk av högsta kvalitet krävs friska och välmående kor. Och precis som vi människor behöver korna bra mat, motion och en hel del omtanke för att må bra.

I den här broschyren kan du läsa om hur drygt 300 gårdar som levererar mjölk till oss på Skånemejerier arbetar med kornas hälsa i fokus.

1. FRISKA KOR

Mjölkbönderna jobbar med sina kor varje dag och ser till att de har det bra både ute och inne. Med goda kunskaper om djurens beteende och med hjälp av sitt så kallade "djuröga" kan bonden se och förstå precis hur korna mår och vad de behöver.

Idag är även modern teknik till stor hjälp på gårdarna. Många bönder sätter så kallade transponders på sina kor som läser av att kon får rätt foder vid rätt

tillfälle och att kon rör på sig tillräckligt. Transpondern fungerar ungefär som ett aktivitetsarmband som vi människor kan ha för att mäta vår aktivitet.

I Sverige är det sedan länge förbjudet att ge kor antibiotika i förebyggande syfte. Vi utmärker oss med våra friska kor och har faktiskt den lägsta användningen av antibiotika i hela EU.

2. BETE

I Sverige måste mjölkkor enligt lag släppas ut på grönbeta under sommarhalvåret. Det milda klimatet i södra Sverige gör dessutom att bönderna kan ha sina kor på bete längre än i resten av landet, ofta mer än fyra månader.

Betandet är ett av kornas viktigaste naturliga beteenden och har en rad positiva hälsoeffekter. Korna strövar gärna runt flera kilometer om dagen för att upptäcka sina betesmarker och på köpet får de bättre rörlighet i ben och leder, starkare muskulatur och en minskad stressnivå.

De öppna betesmarkerna är inte bara till glädje för korna. De ökar även den biologiska mångfalden eftersom de lockar till sig många vilda växter och djur.

3. STALL- OCH NÄRMILJÖ

Korna ska förstås ha det bra även när de är inomhus – och även här är Sverige ett föregångsland. Jordbruksverkets regler säger att korna ska kunna röra sig obehindrat i stallen och att de ska kunna äta och dricka på ett lugnt och naturligt sätt.

Det ska finnas plats så att alla kor kan ligga ner samtidigt och därför har alla kor på svenska mjölgårdar sina egna liggbås där de kan ligga torrt, rent och bekvämt. För att korna verkligen ska trivas måste bonden också ha i åtanke att korna har sina olika personligheter. Det kan till exempel handla om att inte placera en högljudd ko bredvid en som är extra ljudkänslig.

4. FODER & VATTEN

Bra foder är A och O för kornas hälsa. En vuxen ko äter omkring 50 kg foder och dricker 50–100 liter vatten om dagen. På sommaren betar korna färskt gräs och vallväxter, och på vintern får de ensilage (naturligt konserverade vallväxter). För att säkerställa att korna får all näring de behöver får de även särskilt kraftfoder.

Gårdarna som levererar mjölk till Skånemejerier använder enbart GMO-fritt foder. GMO är ett sätt att skapa grödor med egenskaper som inte går att få fram genom traditionell växtföreläggning. Metoden har både för- och nackdelar, men eftersom effekterna ännu inte är fullt kartlagda tillåter vi endast foder fritt från GMO.

5. GÅRDSBESÖK

Skånemejeriers mjölk kommer från drygt 300 gårdar i Skåne och södra Sverige. Gårdarna kan ha allt från ett tjugotal till flera hundra kor, men kraven på kvalitet och djursorg är de samma för alla gårdar. Vi har en nära relation med bönderna och vi besöker varje gård i genomsnitt två gånger per år.

Det finns även möjlighet för allmänhet och Skånemejeriers kunder att besöka mjölkbönderna för att få en inblick i det dagliga arbetet på en modern mjölgård. Ett bra tillfälle är vid våra kosläpp i april–maj då korna lyckliga springer ut på årets första grönbete. Se var och när kosläppen äger rum på skanemejerier.se.

6. KVALITETSSÄKRADE GÅRDAR

För att kunna producera mjölk under bästa möjliga förhållanden har vi valt att kvalitetssäkra våra leverantörer med hjälp av en tredje part. Denna externa kontroll ger en extra trygghet och säkerhet.

Tredjepartscertifieringen innebär att särskilt utbildade och godkända revisorer kommer ut till gårdarna och kontrollerar hur väl de sköts. Revisorerna tittar på sådant som kornas hälsa, mjölks kvalitet, arbetsmiljö och växtodling för att säkerställa att gården lever upp till Skånemejeriers högt ställda krav.

Det pågår även arbete med energi- och klimatfrågor på mjölgårdarna. Bönderna kan beräkna gårdens utsläpp av växthusgaser och få reda på inom vilka delar av verksamheten man kan minska gårdens klimatpåverkan. Mätresultaten dokumenteras noggrant och följs upp med jämna mellanrum.

7. FRIARE KOR

Lite förenklat finns det två olika sätt för mjölkbonden att hålla sina kor i stallarna. Antingen har man korna uppbundna, med krav på regelbunden rastning, eller i så kallad lösdrift.

Lösdriften är en lösning som kräver mer golvyta per ko och mer avancerad mjölkningssutrustning. I gengäld innebär lösdriften tydliga vinster för djurens hälsa.

Idag går hela 90 % av korna på Skånemejeriers gårdar i lösdrift. Andelen mjölgårdar med lösdrift har ökat under senare år och idag måste alla nya stallar som byggs utformas för lösdrift.

8. ALLTID SVENSK MJÖLK

När du ser Skånemejeriers logotyp på en förpackning kan du vara säker på att mjölken kommer från Sverige. Det innebär flera bra saker. Svensk mjölk utmärker sig med 60 procent mindre klimatpåverkan i en global jämförelse*. De betande korna bidrar också till Sveriges öppna landskap och vår biologiska mångfald. När korna betar på ängar och hagar hjälper de till att bevara en stor artrikedom av gräs och örter, som i sin tur ger en stor mångfald av insekter, som i sin tur är mat till många fågelarter.

* LRF Mjök 2019. Antagandet baseras på att svensk mellanmjök har ett klimatavtryck motsvarande 1 kg CO₂-ekv./kg.

NÄRA VÅRT URSPRUNG, NÄRA DIG

På Skånemejerier lever vi nära bonden och ursprunget, med kretsloppet från gård till kök som en självklar utgångspunkt. Hälsosamma produkter utan onödiga tillsatser har alltid varit en ledstjärna för vår verksamhet – och vi är glada att konstatera att detta är något som våra kunder sätter högt värde på.

Skånemejerier

skanemejerier.se